

DZIECIĘCY ŚWIAT WARTOŚCI W ZWYKŁEJ CODZIENNOŚCI - CZLI O TYM, CO JEST W ŻYCIU WAŻNE I BEZCENNE (zajęcia świetlicowe dla klas 1 - 4)

„Ten, kto zna swoją wartość, nie potrzebuje potwierdzenia. Ten, kto czuje się ważny, nie umniejsza nikogo. Ten, kto jest naprawdę silny, pomaga wzrastać innym. Ten., kto jest szczęśliwy, pragnie szczęścia innych”.

Dan J. Sanders

CO TO SĄ WARTOŚCI?

Wartości nie są czymś oczywistym, Nie rodzimy się z ich znajomością czy też umiejętnością kierowania nimi. Świadomość o ich istnieniu, a co za tym idzie - ich roli w naszym życiu, nabywamy w procesie wychowania. Dlatego ogromnie ważną sprawą jest to w jakim środowisku społecznym przebywamy, jakie zasady moralne są wyznacznikiem postępowania osób żyjących obok nas. **MUSIMY PAMIĘTAĆ, ŻE WARTOŚCI PRZEDE WSZYSTKIM WYNOŚYMY Z DOMU RODZINNEGO.** Potem poprzez sposób zachowania w różnych sytuacjach w szkole, sklepie, na ulicy itd. uwidaczniamy nasz świat wartości, ale też poznajemy całą złożoność wartości preferowanych przez inne osoby. To z kim przebywamy i jakie mamy wzorce, wywiera ogromny wpływ na nas samych i na tych, którzy nam towarzyszą. Dobre warunki do nauki wartości dają szansę na odpowiednie posługiwanie się nimi na co dzień, a w związku z tym kształtują równocześnie naszą osobowość oraz rozwijają umiejętność dokonywania różnego rodzaju wyborów. **MOCNY SYSTEM WARTOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ICH STOSOWANIA W ŻYCIU TO NAJWAŻNIEJSZY KAPITAŁ, A WIĘC BEZCENNY SKARB, JAKI POWINNO ZDOBYĆ KAŻDE DZIECKO.**

Dzisiaj przypomnimy sobie to, co jest bardzo ważne w życiu. Nasze propozycje pozwolą Wam na przemyślenia i poszukanie w sobie odpowiedzi na podstawowe pytania: **JAK BYĆ PRYZWOITYM CZŁOWIEKIEM? JAK BUDOWAĆ DOBRE RELACJE Z RÓWIEŚNIKAMI? JAK DOKONYWAĆ WŁAŚCIWYCH WYBORÓW?**

WARTO UCZYĆ SIĘ WARTOŚCI MORALNYCH, GDYŻ BRAK WARTOŚCI STANOWI ZAGROŻENIE DLA ŚWIATA.

Zapraszamy na wędrówkę przez świat wartości, zawarty w tekstach adresowanych bezpośrednio do każdego z Was. Na pewno odnajdziecie wiele sytuacji, których już kiedyś doświadczyliście. Oprócz czytania

proponujemy wiele pomysłów do wykonania prac plastycznych oraz piosenki. Zachęcamy do obejrzenia filmów - ciekawych, zaskakujących, wzruszających... Cechą wspólną wszystkich materiałów jest dzisiejszy temat - **ŻYCIOWE WARTOŚCI**, a więc wszystko to, co ważne, cenne i potrzebne w życiu, godne pożądaniami, staraniami, co stanowi cel naszych dążeń.

• **CZYM JEST POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI?**

POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI oznacza to, co myślimy o sobie samym. Właściwe poczucie wartości to takie przekonanie w środku, które przypomina nam każdego dnia: „Jestem kochany”, „Jestem dobry”, „Świetny ze mnie kolega”, „Jestem najlepszą przyjaciółką”, „Wspaniale się uczę”, „Świetnie potrafię grać w piłkę”, itd. Właściwe poczucie wartości masz wtedy, gdy wiesz, że jesteś wspaniałą osobą. **Nie musisz być najszybszym, najbystrzejszym ani najładniejszym dzieckiem, żeby mieć poczucie własnej wartości.** Jesteś w czymś dobry, a w czymś innym nie za bardzo. Ktoś może powiedzieć o tobie: „Jaka z ciebie miła dziewczynka!”, albo „Jaki grzeczny chłopiec!”, lub „Dobrze ci to idzie!”. Czasem ludzie powiedzą o tobie coś, co nie jest zbyt miłe. Ale złe słowa na twój temat to nie jesteś ty. **Jesteś wartościowy właśnie taki, jaki jesteś i zasługujesz na szacunek i uwagę ze stron innych oraz miłość najbliższych.**

✚ Kilka słów o poczuciu własnej wartości (film ok. 2 min.)
<https://www.youtube.com/watch?v=GutSBEon4gE>

• **JESTEŚ INNY I ... WYJĄTKOWY -
TAK, JAK KAŻDY Z NAS**

Jeśli włożysz palec do tuszu i odciśniesz go na papierze, wtedy zostawi na kartce konkretny ślad. Nikt inny na całym świecie nie ma takiego samego odcisku

linii papilarnych jak ty. Istniejesz tylko jeden TY. Nie musisz robić nic wyjątkowego, żeby stać się kimś wyjątkowym - już nim jesteś! Każde dziecko jest inne. Dzieci różnią się kolorem skóry, kolorem oczu i włosów, wagą wzrostem, miejscem zamieszkania, zainteresowaniami, cechami charakteru, itd. **Mimo podobieństwa w niektórych aspektach, każdy człowiek jest niepowtarzalny.**

✚ Jesteśmy różni - jesteśmy równi (film ok. 2 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=3i5VwheHszY>

✚ Duże sprawy w małych głowach (film ok. 2 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=N1sTKBOs78A>

✚ ARKA NOEGO - NIEIDEALNA (piosenka)

<https://www.youtube.com/watch?v=C5yKQ5Hji3s>

• **BĄDŹ NAJLEPSZYM SOBĄ I MIEJ SWOJE ZDANIE**

Dobrze jest być sobą, nawet jeśli myślisz albo czujesz coś innego niż pozostali. **Dobrze jest być wiernym samemu sobie.** Jeśli na przykład ktoś mówi, że twoja praca z plastyki jest dziwaczna, ale tobie się podoba, nie martw się tym. Ludzie często mają różne punkty widzenia i różne pomysły. Nie ma w tym nic złego. Jeśli dzieci namawiają cię, żebyś zrobił coś niedobrego, nie musisz im ulegać. **Trzymaj się swojego zdania i nie ulegaj negatywnym wpływom, nawet jeśli inni ci dokuczają.**

Czasami dzieci myślą, że muszą być takie same jak inne dzieci, bo inaczej nie będą lubiane. To normalne, że chcesz należeć do jakiejś grupy dzieci. Narażasz się jednak na kłopoty, jeśli sądzisz, że musisz zgadzać się na coś złego, żeby mieć kolegów. A jeśli koledzy zaproponują ci, żebyś poszedł z nimi i pobrudził okna tego nieміtego pana, który mieszka na waszej ulicy? Wiesz, że nie jest dobrze wyrządzać komuś krzywdę, ale nie chcesz, żeby koledzy pomyśleli, że

stchórzyłeś. Bądź sobą - trzymaj się własnego poczucia dobra i zła. Przyjaciele, którzy chcą, żebyś zrobił coś złego, nie są wcale twoimi przyjaciółmi. Możesz zaproponować, żebyście zrobili coś innego, albo po prostu powiedzieć: „Nie, dziękuję” i odejść.

✚ Wesóła bużka (praca plastyczna)

<http://whatsup-gniezno.pl/wp-content/uploads/2019/07/9-1.jpg>

✚ Dłonie - kwiaty (praca plastyczna)

<http://whatsup-gniezno.pl/2019/07/02/50-pomyslow-prace-plastyczne-dla-dzieci/4/>

✚ Kamyczkowe bużki (praca plastyczna)

<http://whatsup-gniezno.pl/2019/07/02/50-pomyslow-prace-plastyczne-dla-dzieci/9/>

• **DZIEL SIĘ Z INNYMI TYM, CO MASZ W SOBIE
NAJLEPSZEGO**

Każdy ma jakieś wyjątkowe wartości - cechy, umiejętności, talenty, które może podarować światu. Jakub potrafi rozśmieszać ludzi. Alicja wie, co trzeba powiedzieć komuś, komu jest smutno. Bartosz umie naprawić to, co się zepsuło. Paulina pomaga Zosi w matematyce. Marysia pięknie rysuje. W czasie meczu dzieci przychodzą do Krzysia, żeby rozsądził ich spory. Świat potrzebuje różnych ludzi - takich, którzy pomagają, naprawiają, łagodzą spory, są artystami. Z całą pewnością i ty posiadasz coś co mógłbyś podarować innym.

✚ POMÓŻ KOMUŚ - KTOŚ POMOŻE TOBIE! (film ok. 5 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=gx826Pk3k8E>

✚ Bajka o dobroci

<http://www.aict.art.pl/2009/10/19/bajka-o-dobroci/>

🎵 Piosenka o pomaganiu ludziom - Mała Orkiestra Dni Naszych

<https://www.youtube.com/watch?v=mJw0mnuzxyk>

• **WIERZ W SIEBIE I SWOJE MOŻLIWOŚCI**

Mogą się zdarzyć takie chwile, kiedy nie będziesz zadowolony z tego, że jesteś sobą. Może nawet chciałbyś być kimś innym. Może chciałbyś grać w piłkę jak Zbyszek, śpiewać jak Kasia albo rozwiązywać zadania z matematyki jak Adam. Możesz mieć wrażenie, że twoi rodzice bardzo pragną, żebyś był w czymś najlepszy, ale tobie to zupełnie nie wychodzi. **Nie jest to powód do zmartwienia, ponieważ nikt nie jest najlepszy we wszystkim.** Zawsze jednak warto próbować i wierzyć w swoje możliwości i w to, że jesteś dobry taki, jaki jesteś. Nie poddawaj się i dąż do celu. Pokonywanie trudności, czy popełnianie błędów będzie dla ciebie nowym doświadczeniem i nauką na przyszłość.

🎵 Bajka nie tylko dla dzieci, o małym, szarym, nieśmiałym słowiczku. Bo każdy z nas ma mocne strony!

<https://www.youtube.com/watch?v=1TcRqol02cU>

• **STAWAJ W SWOJEJ OBRONIE**

Jeśli ktoś zachowuje się wobec ciebie niegrzecznie, dobrze jest stanąć we własnej obronie. Powiedz tej osobie, że nie podoba ci się takie traktowanie. Jeśli trzeba, powiedz o tym komuś dorosłemu. Baw się z przyjaciółmi przy których czujesz się dobrze i którzy traktują cię jak kogoś wyjątkowego - bo jesteś taki! Jeśli uważasz, że ktoś traktuje cię niesprawiedliwie - nawet osoba dorosła - powiedz o tym tej osobie spokojnie. Kiedy ktoś jest na ciebie zły, wysłuchaj tego,

co do ciebie mówi. Spróbuj zrozumieć jego uczucia. Warto rozwiązać ten problem wspólnie.

- **MASZ PRAWO DO POPEŁNIANIA BŁĘDÓW**

Każdy jest wartościowy mimo, że popełnia błędy. Może kiedyś tak bardzo chciałeś zwyciężyć w jakiejś grze, że dodałeś do swojego wyniku więcej punktów niż ci się należało. Może wzięłeś zabawkę swojej młodszej siostry albo zdenerwowałeś się i krzyczałeś na kolegów. Przyznaj się uczciwie do swoich błędów i powiedz od razu: „przepraszam”. Spróbuj naprawić zło, które wyrządziłeś.

Może złościsz się na samego siebie - na przykład w sytuacji, gdy nie możesz nauczyć się nowej gry, czy rozwiązać zadania. Zwolnij tempo i weź głęboki oddech. Przeczytaj jeszcze raz zasady lub polecenie, albo poproś kogoś o pomoc. Jeśli nadal ci to nie wychodzi, zajmij się czymś innym, a do tych czynności wróć później.

- **JESTEŚ WAŻNY! ALE NIE JESTEŚ WAŻNIEJSZY OD INNYCH**

To jedna z cenniejszych informacji dla nas wszystkich. Każdy człowiek potrzebuje wiedzieć, że jest ważny, że się liczy, że bierze się pod uwagę jego zdanie i potrzeby. Jednocześnie potrzeby i opinie innych np. rodzeństwa, czy kolegów w klasie też są tak samo istotne. **Trzeba więc szanować siebie nawzajem. Traktuj innych tak, jakbyś chciał, aby ciebie traktowano.**

✚ Bajka z morałem

<https://www.youtube.com/watch?v=Ula9f0dDjBk>

✚ Brat i siostra - bajka o pomaganiu innym i szacunku dla starszych

<https://polki.pl/rodzina/dziecko,brat-i-siostra-bajka-o-pomaganiu-innym-i-szacunku-dla-starszych,10380187,artykul.html>

📺 Nowa Dziewczynka Królik - krótki film

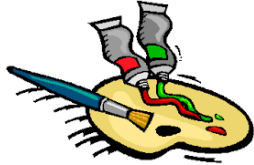
<https://www.youtube.com/watch?v=-s4YMqCG7zc>

• OKAZUJ WYROZUMIAŁOŚĆ I MIŁOŚĆ DO RODZINY

Kiedy twoja mama jest zajęta, możesz jej zaproponować, że nakarmisz swoją małą siostrzyczkę. Jeśli twój tata jest zbyt zmęczony, żeby zagrać z tobą w piłkę, możesz podjąć decyzję, że nie będziesz mu o to „wiercił dziury w brzuchu”. Może mógłbyś nauczyć młodszego brata, jak zawiązuje się sznurowadła.

Czasem pewnie odnosisz wrażenie, że rodzice traktują twojego brata albo siostrę lepiej niż ciebie. Być może bratu wolno iść spać później niż tobie. Albo rodzice skrzyczeli cię za to, co tak naprawdę zrobiła twoja siostra. Powiedz rodzicom co czujesz. Oni zapewnią cię, że bardzo cię kochają i że jesteś dla nich kimś wyjątkowym. Twoi rodzice mają w sobie tyle miłości, że z pewnością wystarczy jej dla całej rodziny. **Kochamy bliskich za to, że są.**

📺 Czy to wystarczy (film ok. 2. 20 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=jvcafMyLVf0>

📺 Bajka o uczuciach (ok.2 min.)

https://www.youtube.com/watch?v=WvKNxiRfg_Q&list=PLvhqEGdZoiwdEWSy7HTx-GDJ2IOZVw2if

📺 Tańczący kwiatek (praca plastyczna)

<https://ekodziecko.com/tanczacy-kwiatek>

• **BĄDŹ DOBRY I ŻYCZLIWY**

Żeby być dobrym, nie wystarczy tylko czegoś NIE ROBIĆ. Trzeba też COŚ ROBIĆ. Jeśli nie brudzisz okien sąsiada, postępujesz słusznie. Ale jeśli pomagasz mu przynieść zakupy, czynisz dobro. Jeżeli nie przezywasz innych dzieci, zachowujesz się właściwie. Ale dobrze jest też zaprosić je do wspólnej zabawy. Dobrze jest pomagać ludziom, którzy zostali potraktowani niesprawiedliwie. Zwłaszcza, jeśli nie potrafią z jakiegoś powodu upomnieć o swoje - być może dlatego, że są na przykład zbyt nieśmiali. Nie wystarczy tylko przestrzegać zasad. **Rób coś więcej - pomagaj, dawaj, stawaj w czyjejs obronie, CZYŃ DOBRO!**

Jeśli będziesz dobry dla innych ludzi, poczują dzięki tobie, że są kimś wyjątkowym. Spróbuj ich docenić i odwzajemnić dobroć. Jeśli widzisz, że jakieś dziecko uczy się jeździć na rowerze, powiedz mu: „Dobrze ci idzie”. Witaj znajomych z uśmiechem mówiąc „Cześć!”, albo „Dzień dobry!”. Używaj zwrotów grzecznościowych: „proszę”, „dziękuję” i „przepraszam”. Nauczyciel poczuje się uszanowany, gdy będziesz przestrzegać zasad i słuchać go w klasie. Każdego dnia spróbuj zrobić dla kogoś coś dobrego. Na przykład, jeśli zobaczysz, że na szkolnej akademii twoja koleżanka siedzi sama, zaproś ją, żeby usiadła z tobą. **Wśród osób życzliwych wszystkim żyje się lepiej i przyjemniej.**

- ✚ Dobro powraca NIESPODZIEWANIE ! (film ok. 5 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=z31FtNdnfs8>

- ✚ Urodziny Maćka, czyli krótka historia o tolerancji (film ok. 10 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=DL1Au8gOs9M>

- ✚ CUDOWNA KŁÓDKA - Bajkowisko.pl - słuchowisko - bajka dla dzieci (audiobook)

<https://www.youtube.com/watch?v=JMkFZjkSkPM>

- ✚ Piosenka o przyjaźni - Mała Orkiestra Dni Naszych

<https://www.youtube.com/watch?v=-XiVsJYw5EU>

✚ Kreatywne zabawy w domu - SŁONECZKO (praca plastyczna)

<https://www.youtube.com/watch?v=XTqzyPMjXYE>

• **POSTĘPUJ UCZCIWIE, PRZESTRZEGAJ
USTALONYCH ZASAD**

Jeśli oglądałeś kiedyś w telewizji jakiś teleturniej, to wiesz już, że raz coś może być „dobrze”, a raz „źle”. Gracz, który odpowie źle, przegrywa, a ten, który odpowie dobrze, wygrywa. „Dobrze” i „źle” w życiu trochę to przypomina. **Kiedy robisz coś złego, ktoś przegrywa – ty lub ktoś inny. Kiedy robisz coś dobrego, wszyscy wygrywają.** Jeśli wyrwiesz swojemu bratu joystick, traci on punkt w grze komputerowej. Ty także ponosisz stratę – tracisz okazję, by być sprawiedliwym i uczciwym. A co się stanie, jeśli zagrać po kolei, albo razem? Oboje wygrywacie, bo nikt nikomu nie wyrządza krzywdy.

W twoim domu i w klasie istnieją pewne zasady, które pomagają ci odróżnić dobro od zła. Jeśli nie zastosujesz się do tych zasad, wówczas może cię spotkać jakaś kara, jak na przykład przymusowe wyjście z klasy albo zakaz używania telefonu, itp. A co się stanie, jeśli zrobisz coś złego i nikt cię na tym nie przytłapie? Powiedzmy... zjesz słodycze tuż przed obiadem – i nikt tego nie zobaczy. Czy to znaczy, że wszystko jest w porządku? Nie. **To, że udało się uniknąć przykrych konsekwencji, nie oznacza, że twoje zachowanie jest w porządku.** Przecież to było złamanie przyjętych zasad i zrobienie komuś krzywdy. W tym przypadku samemu sobie, psując swój apetyt na zdrowy główny posiłek dnia.

✚ 15. Król dobroci - Jātaki - bajki buddyjskie

<https://www.youtube.com/watch?v=QZJNhXckQAA>

✚ FILM EDUKACYJNY NEEMA

<https://www.youtube.com/watch?v=wtdHz6HdUrI>

✚ Bajkowa Drużyna - Magiczne Słowa - piosenka

https://www.youtube.com/watch?v=lz_VSfa_VaE

Każdy z nas kieruje się w życiu jakimś systemem wartości. Mamy nadzieję, że dzisiejsze zajęcia pokazały jego różnorodność i znaczenie. Jednak tak naprawdę najlepszym sposobem na utrwalenie ogólnie przyjętych zasad moralnych jest prawdziwe i autentyczne życie. Sama wiedza o wartościach i normach, to początek drogi. Kolejny krok to przyjęcie ich i uznanie ich za drogowskaz własnego postępowania.

**Pozdrawiamy -
nauczyciele świetlicy: Joanna Jarząbek i Renata Podstawka**

W opracowaniu wykorzystano pozycje książkowe:

- Christine Adams, Robert J. Butch w tłumaczeniu Beaty Śliwińskiej: „Świetny ze mnie dzieciak!”,
- Lisa O. Engelhardt w tłumaczeniu Beaty Śliwińskiej: „O tym, co dobre, a co złe...”